

Učni scenarij: Reševalna mreža

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Reševalna mreža: skrivno sporočilo mora skozi
Ključne besede	komunikacija, omrežje, povezave, pot, sodelovanje, sporočilo, varnost
Povzetek	Otroci skozi gibalno, problemsko in sodelovalno dejavnost postanejo del »živega omrežja«, v katerem prenašajo sporočila po vnaprej določenih povezavah (poteh). S konkretno izkušnjo (sestavljena čutna pot) raziskujejo delovanje omrežij, poti prenosa informacij, rešujejo probleme ob prekinitvah povezav ter razvijajo razumevanje natančne in varne komunikacije.
Vzgojitelj/-ica	Vanja Fišinger
Vrtec	Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona
Starost otrok	5–6 let
Trajanje	20–30 minut
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☒ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☐ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☐ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☒ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☒ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Gibanje
Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	Matematika

Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikuluma za vrtce.	• Razvijanje gibalnih sposobnosti, kot so koordinacija, ravnotežje, moč, gibljivost, hitrost, natančnost in vzdržljivost. • Pri reševanju matematičnih problemov poiščejo različne poti do rešitve in več rešitev problema. • Razvijajo orientacijo v prostoru.
Konkretni cilji Opredelite konkretne cilje dejavnosti.	• Otrok razume, da se informacije prenašajo po povezavah. • Otrok upošteva omejitve (ne sme preskakovati poti). • Otrok išče rešitve ob spremembah (prekinjene povezave). • Otrok razvija osnovno razumevanje varnosti. • Otrok sodeluje v omrežju in upošteva pravila povezav. • Otrok razvija osnovno razumevanje varnega ravnanja z informacijami.
Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Izkustveno učenje: Učenje skozi neposredno gibalno izkušnjo in aktivno sodelovanje v omrežju. 2. Sodelovalno učenje: Medsebojno usklajevanje, dogovarjanje in skupno doseganje cilja. 3. Problemsko učenje: Iskanje rešitev pri prenosu sporočila in ob prekinjenih povezavah. 4. Igra: Otroci prevzemajo vloge pošiljatelja, prejemnika in vmesnih točk v omrežju.
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	• športni rekviziti (čutna pot), • kartice s sporočili (slike), • kartice: "skrivno/javno", • listi in barvice (za refleksijo).

Opis dejavnosti

Opreделите predvidene korake dejavnosti.

1. Vzgojiteljica na tleh pripravi »vidno mrežo« s pomočjo športnih pripomočkov. Oblikuje več točk (križišč). Med točkami potekajo povezave (linije), ki predstavljajo poti po katerih se lahko premika sporočilo. Otroci so razporejeni po prostoru, kjer stojijo na vnaprej označenih točkah (čutni kamni), ki so med seboj povezani z elementi čutne poti, ki predstavljajo poti v omrežju. Vsak otrok predstavlja eno točko v omrežju, povezave med njimi pa določajo možne poti za prenos sporočila.
2. Vzgojiteljica otroke uvede v dejavnost z uvodno motivacijo: *»Danes bomo postali del skrivnega omrežja. Na enem koncu imamo pomembno sporočilo, ki mora priti do cilja. Pomagati moramo, da varno in pravilno pride do pravega otroka.«*
3. Otrokom razložimo, da vsak predstavlja eno »točko v omrežju«, povezave na tleh pa kažejo, komu lahko posredujejo sporočilo. Določimo enega otroka kot pošiljatelja in drugega kot prejemnika. Pošiljatelj prejme kartico s sporočilom (slika), ki jo mora s pomočjo ostalih otrok prenesti do cilja. Pri tem velja pravilo, da se otrok lahko premika izključno po označenih poteh in da lahko sporočilo preda le otroku, ki se nahaja na povezani točki.
4. Otrok, ki prejme sporočilo, se po isti poti vrne na svoje mesto, nato pa naslednji otrok nadaljuje prenos. Na ta način sporočilo postopoma potuje skozi omrežje, dokler ne doseže prejemnika. Nihče ne sme preskočiti povezave.
5. Ko otroci razumejo osnovni potek, uvedemo problemsko situacijo, pri kateri določene povezave prenehajo delovati (otrok na točki prekriža roke in ne sodeluje pri prenosu). Otroci morajo v tem primeru poiskati novo pot, po kateri lahko sporočilo še vedno doseže cilj. S tem razvijajo razumevanje, da lahko informacije potujejo po različnih poteh.
6. V nadaljevanju dejavnosti se način prenosa spremeni – otroci si sporočilo podajajo ustno (šepetaje), kar omogoča preverjanje natančnosti prenosa. Po zaključku prenosa skupaj preverijo, ali je sporočilo ostalo enako ter razmišljajo o tem, kje in zakaj je prišlo do sprememb.
7. V zadnjem delu dejavnosti vpeljemo element varnosti, kjer otroci presojujejo, katera sporočila lahko posredujejo naprej oz. so javna in katera so zasebna. S tem razvijajo osnovno razumevanje varnosti in zasebnosti.
8. Na koncu z otroki izvedemo refleksijo, kjer se pogovorimo, kako je potovalo sporočilo, kje je bilo težko, na kaj smo morali paziti ipd. Nato otroci narišejo pot sporočila ali mrežo.

Dejavnosti v koticu	Dejavnost lahko v koticu izvedemo na tak naain, da otroci sami skušajo narisati in naatrovati pot, najprej individualno, nato v manjših skupinah. Lahko sestavljajo, oblikujejo in ustvarjajo lastne mreže z vrvicami in obroai. Ustvarjanje lastnih mrež z vrvicami. Igra prenosa sporoail v manjših skupinah.
Refleksija otrok - Kaj so se nauaili, spoznali? - Kaj jim je bilo vseai? - Kako so se poautili?	Refleksija je potekala sprti med dejavnostjo in ob njenem zakljuku. Sprotno spremljanje je omogoailo preverjanje razumevanja navodil, prilagajanje podpore posameznim otrokom ter spodbujanje njihove samostojnosti in razmišljanja o lastnem uenju. Otroci so skozi dejavnost razvijali razumevanje, da informacije potujejo po vnaprej doloienih poteh, da se lahko med prenosom spremenijo ter da sta za uspešen prenos ključna sodelovanje in natančnost. Pri nekaterih otrocih so se pojavile težave pri orientaciji v mreži, saj sprva niso bili prepriani, kateremu otroku morajo sporoailo posredovati naprej. Z dodatnimi usmeritvami in opazovanjem vrstnikov so postopoma usvojili pravila prenosa. Iz refleksije otrok je bilo razvidno, da so dejavnost doživljali kot zanimivo, dinamično in zabavno. Posebej so izpostavili gibanje po autni poti, kar potrjuje, da je bil dosežen tudi namen dejavnosti – na igriv naain povezati gibanje z razvojem ravnotežja ter hkrati spodbujati sodelovanje in razumevanje osnovnih naael prenosa informacij v omrežju.

Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Dejavnost je bila uspešno izvedena, saj so bili otroci ves čas aktivno vključeni, motivirani za sodelovanje in pripravljeni iskati rešitve. Uvodna motivacija jih je pritegnila, gibanje po čutni poti pa je dodatno povečalo njihovo zanimanje in omogočilo povezovanje digitalnih vsebin z gibalnimi izkušnjami. Večina otrok je razumela, da sporočilo potuje po vnaprej določenih povezavah ter je ob spremembah v omrežju uspešno sodelovala pri iskanju novih poti. Pozitivno ocenjujem tudi vključitev pogovora o javnih in zasebnih sporočilih, saj so otroci pokazali osnovno razumevanje pomena varnega ravnanja z informacijami. Med izvedbo so se pokazale tudi nekatere pomanjkljivosti. Nekateri otroci so imeli težave pri orientaciji v mreži in niso bili prepričani, kateremu otroku morajo sporočilo posredovati naprej. Zaradi večjega števila povezav je bila dejavnost zanje nekoliko zahtevna, zato so občasno potrebovali dodatno usmerjanje. Pri ustnem prenosu sporočila je bilo opaziti tudi, da se je sporočilo med potjo spremenilo, kar pa je predstavljalo dobro izhodišče za pogovor o pomembnosti natančnega prenosa informacij. Ob ponovni izvedbi bi dejavnost nekoliko poenostavila. Začela bi z manjšo in preglednejšo mrežo ter šele nato postopoma dodajala nove povezave in zahtevnejše izzive. Več časa bi namenila tudi uvodni predstavitvi pravil ter preizkusnemu krogu, da bi se otroci lažje orientirali v prostoru in bolje razumeli svojo vlogo v omrežju. Na ta način bi bila dejavnost še bolj tekoča, otroci pa bi lahko več pozornosti namenili sodelovanju, samostojnemu reševanju problemov in razumevanju vsebine.
Spremljanje napredka otrok	Napredek otrok sem spremljala z neposrednim opazovanjem med celotno dejavnostjo, pri čemer sem bila pozorna na njihovo razumevanje navodil, orientacijo v mreži, sodelovanje z vrstniki, sposobnost iskanja alternativnih poti ter natančnost pri prenosu sporočila. Spremljala sem tudi njihovo aktivno vključevanje v dejavnost, samostojnost pri reševanju problemskih situacij in razumevanje razlikovanja med javnimi in zasebnimi sporočili. Ugotovila sem, da je večina otrok med dejavnostjo napredovala v razumevanju potovanja informacij po omrežju, pri sodelovanju in upoštevanju pravil. Otroci, ki so na začetku potrebovali več usmerjanja pri orientaciji v mreži, so z opazovanjem vrstnikov in dodatnimi spodbudami postopoma postajali bolj samostojni in samozavestni pri izvajanju naloge.

Fotografije, izdelki

Viri in literatura

Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.

Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf>

Priloge

